Johanna Närvi

26.10.2021

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Viite: Lausuntopyyntönne 14.10.2021 HE 129/2021 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, työsopimuslain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Kiitän mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukainen perhevapaauudistus. Lisäksi ehdotetuilla muutoksilla pannaan täytäntöön työelämän tasapaino -direktiivi.

HE:n mukaan muutosten keskeisinä tavoitteina on edistää miesten ja naisten tasa-arvoa työelämässä, helpottaa työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä tukea perheiden hyvinvointia. Lisäksi lisätään perheiden joustojen ja valinnan mahdollisuuksia sekä huomioidaan erilaisia vanhempien ja perheiden tilanteita.

Arvioin seuraavaksi lakiesityksen vastaamista mainittuihin tavoitteisiin tutkimus- ja tilastotiedon valossa.

Tavoite: Perhevapaat ja hoitovastuu jakautuvat perheissä tasaisesti molempien vanhempien kesken

Esitetty uudistus on nähdäkseni askel oikeaan suuntaan hoitovastuiden tasaisemmaksi jakautumiseksi. Se voisi kuitenkin olla isälle suunnatun kiintiön pidentämisessä kunnianhimoisempi.

Keskeistä on ensinnäkin uudistuksen peruslähtökohta jakaa vapaat vanhempien kesken tasan. Perhevapaajärjestelmä osaltaan ohjaa vanhempien käsityksiä ja ratkaisuja.[1] Yhtä pitkät vapaajaksot molemmille vanhemmille purkavat siten käsityksiä äideistä ensisijaisina hoivaajina sekä perheissä että työpaikoilla ja yhteiskunnassa laajemminkin. Sekä suomalaisissa että esimerkiksi norjalaisissa tutkimuksissa on havaittu, että perheissä ja työpaikoilla äitien oletetaan usein itsestään selvästi pitävän perhevapaista valtaosan, kun taas isille ajatellaan kuuluvaksi vain joidenkin viikkojen mittaiset, isille nimetyt vapaat.[2] Nykyisen vanhempien vapaasti jaettavissa olevan vanhempainvapaan käyttää lähes aina kokonaan äiti. Yhtä pitkät vapaajaksot antavat vanhemmille viestin tasavertaisesta vanhemmuudesta sukupuolesta riippumatta sekä isille yksilöllisen mahdollisuuden harkintaan ja valintoihin perhevapaan käytön suhteen.

Toiseksi on tärkeää, että isälle, joka useimmissa perheissä on toinen vanhemmista, suunnataan nykyistä selvästi pidempi vapaakiintiö (nykyisin hieman yli kaksi kuukautta, esitetyssä uudessa mallissa lähes neljä kuukautta), jota ei voi luovuttaa toiselle vanhemmalle. Lukuisten maiden kokemukset osoittavat, että isälle kiintiöity vanhempainvapaa on tehokkain keino lisätä isien perhevapaiden käyttöä. Myös Suomessa yhä useampi isä on pitänyt kolmen, usein lapsen syntymän yhteydessä pidetyn isyysvapaaviikon ylittäviä vapaita, kun isän vapaakiintiötä on pidennetty ja/tai sen käyttömahdollisuuteen lisätty joustoa. Tutkimukset eri maista osoittavat lisäksi, että isän pitämällä paria viikkoa pidemmällä, itsenäisellä vapaakiintiöllä on yhteys vanhempien

[1] Valarino, Isabel (2019). What do people want? Leave policy preferences in different countries. Teoksessa Moss, P. ym. (Toim.) Parental leave and beyond. Recent international developments, current issues and future directions. Bristol: Policy Press, 167-186.
[2] Närvi, Johanna (2018). Isä hoitaa – vai hoitaako? Väestökyselyn ja haastattelujen tuloksia isien perhevapaiden käytöstä. Työpaperi 1/2018. Helsinki: THL; Närvi, Johanna (2017). Perhevapaat työpaikoilla ja työelämässä. Teoksessa M. Salmi & J. Närvi (toim.): Perhevapaat, talouskriisi ja sukupuolten tasa-arvo. Raportti 4/2017. Helsinki: THL, 135–185; Kvande, Elin & Brandth, Berit (2020). Designing parental leave for fathers – promoting gender equality in working life. International Journal of Sociology and Social Policy 40(5/6), 465-477.

myöhempään tasaisempaan työnjakoon kotitöissä ja lastenhoidossa sekä isän tiiviimpään suhteeseen lapseen esimerkiksi vanhempien erotessa.[3] Isien pitämät pitkät perhevapaat heijastuvat siten hoitovastuun tasaisempaan jakamiseen vanhempien kesken myös perhevapaiden jälkeen.

Vaikka isän luovuttamaton kiintiö pitenee lakiesityksen mukaan nykyisestä, isät voisivat luovuttaa yli kolmasosan vapaastaan lapsen äidille. Nykyisen perhevapaiden käytön perusteella voidaan arvioida, että valtaosassa perheistä äidit käyttävät jatkossakin nykyiseen verrattavissa olevan osan vapaista (oman osansa ja isän luovuttaman osan eli noin yhdeksän kuukautta) sekä kotihoidon tukea, ja isät käyttävät lähinnä heille suunnattua luovuttamatonta kiintiötä (enintään hieman alle neljä kuukautta). Isien vapaat siis pitenevät todennäköisesti maltillisesti. *Toisaalta pidän perheiden erilaisten tilanteiden ja lasten yhdenvertaisuuden kannalta hyvänä, että osa vanhempainvapaasta on edelleen vanhempien kesken neuvoteltavissa ja jaettavissa.* Tämä säilyttää kestoltaan nykyisen mahdollisuuden hoitaa lasta ansiosidonnaisella vanhempainrahalla myös tilanteissa, joissa isä syystä tai toisesta jättää oman kiintiönsä käyttämättä, mikä turvaa perheiden taloudellista toimeentuloa. Nykyisin joka neljännessä perheessä isä ei käytä lainkaan isyys- tai vanhempainvapaata.[4]

Uudistus voisi myös kannustaa nykyistä suurempaa joukkoa isiä pitämään pidempiä vapaita, jos toiselle vanhemmalle – käytännössä useimmiten isälle – maksettaisiin korotettua vanhempainpäivärahaa samalta ajalta kuin äidille. Hallitusohjelman mukaan uudistettavassa perhevapaamallissa molemmille vanhemmille tulisi maksaa korotettua ansio-osaa nykyistä äitien osuutta vastaavasti. Nyt lakiesityksen mukaan molemmille vanhemmille maksettaisiin korotettua päivärahaa 16 ensimmäisen vanhempainrahapäivän ajalta, mutta vain äidille lisäksi 40 raskausrahapäivän ajalta. Valtaosa isistä pitää nykyisinkin lähes kolme viikkoa isyysvapaata yhtä aikaa lapsen äidin ollessa äitiysvapaalla. *Korotetun päivärahan maksaminen 16 päivää ylittävältä ajalta kannustaisi isiä nimenomaan pidemmän, itsenäisen vapaan käyttöön.*

Ansiosidonnaisen päivärahan korotus ei myöskään kannusta vapaalle niitä isiä, jotka eivät saa ansioihin sidottua vanhempainpäivärahaa, ja jotka nykyisin jättävät muita useammin kaikki vapaat käyttämättä (työttömät, opiskelijat, yrittäjät, pienituloiset). Näiden ryhmien vapaiden käyttöä saattaa olla hankalaa jatkossakaan lisätä vapaajärjestelmän uudistuksilla; esitetty uudistus saattaakin lisätä isien pidempien vapaiden käyttöä lähinnä niissä väestöryhmissä (korkeasti koulutetut, hyvätuloiset, vakaassa asemassa työelämässä olevat), jotka jo nyt useammin käyttävät isyysvapaata.[5]

Tavoite: Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työelämässä vahvistuvat ja sukupuolten väliset palkkaerot pienenevät.

Esitetyn uudistuksen keskiössä on isien vapaakiintiön pidentäminen, mikä vahvistaa etenkin isien asemaa ansiotyön ja vanhemmuuden yhteensovittamisessa työpaikoilla. Tutkimuksissa on havaittu, että työpaikoilla isien oletetaan pitävän vain heille ”kuuluvat” eli isille kiintiöidyt vapaat. Lapsen molemmille vanhemmille suunnatut yhtä pitkät vapaajaksot purkavat oletusta miestyöntekijästä, jolla ei ole perhevelvoitteita. Perhevapaajärjestelmään perustuva isän kiintiö vahvistaa isien tunnetta oikeutuksesta vapaaseen, jolloin perhevapaa on helpompi ottaa puheeksi työpaikalla. Vaikka työnantaja tai työyhteisö ei suhtautuisi isien vapaisiin kielteisesti, isät saattavat tutkimusten mukaan epäröidä pidemmän vapaan pitämistä etenkin aloilla, joilla työntekijät ovat itse vastuussa töiden

[3] Mm. Almqvist, A-L. & Duvander, A-Z. (2014). Changes in gender equality? Swedish fathers' parental leave, division of childcare and housework. Journal of Family Studies, 20, 1, 19-27; Bunning, M. (2015). What happens after the 'daddy months'? Fathers' involvement in paid work, childcare, and housework after taking parental leave in Germany. European Sociological Review, 31(6), 738-748; Duvander, A & Jans, A (2009). Consequences of fathers' parental leave use: Evidence from Sweden. Finnish Yearbook of Population Research 2009, 49–62; Ks. myös Lammi-Taskula ym.: Voiko perhevapaauudistus parantaa lapsiperheiden hyvinvointia? CHILDCARE-hankkeen blogikirjoitus 26.3.2020 https://blogs.tuni.fi/childcare/blogikirjoitus/voiko-perhevapaauudistus-parantaa-lapsiperheiden-hyvinvointia/

[4] Miettinen, Anneli & Saarikallio-Torp, Miia (2020) Isälle kiintiöidyn vanhempainvapaan käyttö ja sen taustatekijät. Yhteiskuntapolitiikka 85(4).

[5] Miettinen, A. & Saarikallio-Torp, M. (2020), ks. viite 4; Lammi-Taskula, Johanna ym. (2017). Isien perhevapaat. Teoksessa M. Salmi & J. Närvi (toim.): Perhevapaat, talouskriisi ja sukupuolten tasa-arvo. Raportti 4/2017. Helsinki: THL; Närvi, Johanna (2018). Isä hoitaa – vai hoitaako? Väestökyselyn ja haastattelujen tuloksia isien perhevapaiden käytöstä. Työpaperi 1/2018. Helsinki: THL

järjestelystä.[6] Kun isien vapaat ovat olleet melko lyhyitä, heille ei ole yleensä hankittu sijaisia vapaan ajaksi.[7] Pidemmän vanhempainvapaakiintiön myötä isien vapaat vähitellen pidentyvät, jolloin työnantajien on mietittävä sijaisjärjestelyjä samaan tapaan kuin nykyisin äitien vapaiden aikana, mikä osaltaan helpottaa isien vapaalle jäämistä.

Äitien työllisyyteen esitetyllä uudistuksella voi olla vähäisiä myönteisiä vaikutuksia, jos osassa perheistä isät käyttävät aiempaa pidempiä vanhempainvapaita ja äidit vastaavasti aiempaa lyhyempiä vanhempainvapaita. Toisaalta, jos kyse on vain muutamaa kuukautta nykyistä lyhyemmistä vapaajaksoista, näin pienillä muutoksilla äitien vapaiden kokonaiskestossa tuskin voi arvioida olevan merkittävää vaikutusta näiden äitien asemaan, esimerkiksi palkka- ja urakehitykseen, työmarkkinoilla laajemmin. Mahdollisuus käyttää vanhempainvapaata useissa jaksoissa ja vuorotella vapaalla oloa ja ansiotyöskentelyä voi helpottaa niiden äitien työelämäsuhteen ylläpitämistä ja työn saantia, jotka hoitavat lasta kotona ilman voimassa olevaa työsuhdetta tai joilla on mahdollisuus tehdä omaa työtään esimerkiksi keikkaluonteisesti. Myös mahdollisuus osa-aikaisen vanhempainvapaan käyttöön ilman nykyistä vaatimusta molempien vanhempien samanaikaisesta osa-aikavapaasta ja -työstä voi kannustaa joitakin äitejä palaamaan kokoaikaiselta vanhempainvapaalta osa-aikatyöhön ja siten kohentaa äitien työelämäsidosta ja työllisyysastetta.

Koska kotihoidon tuki säilyy nykyisellään, ei uudistuksella ole vaikutusta pisimpien kotihoidon tukikausien kestoon. Kotihoidon tukea käyttävät pääosin äidit, joten sukupuolten tasa-arvon kannalta se on merkittävä osa perhevapaiden kokonaisuutta, vaikka pisimpiä tukikausia käyttääkin vain harva ja lisäksi kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt ja tukikaudet lyhentyneet koko 2000-luvun ajan.[8] *Tulevissa uudistuksissa perhevapaita – vanhempainvapaita ja kotihoidon tukea – olisi hyvä tarkastella kokonaisuutena*.

Välillisiä vaikutuksia naisten työmarkkina-asemaan ja esimerkiksi työhönottoon liittyvän syrjinnän vähenemiseen voi olla sillä, että esitetyn vanhempainvapaiden tasajakoon molempien vanhempien kesken perustuvan uudistuksen myötä työelämässä yhä elävä ajatus vain nuorista naisista potentiaalisina vanhempina ja pitkien perhevapaiden käyttäjinä vähitellen murtuisi. Lakiesityksessä ei kuitenkaan esitetä konkreettisia reunaehtoja, esimerkiksi suoja-aikoja, raskaus- ja perhevapaasyrjinnälle. Perhevapaasyrjintä koskettaa työelämässä äitien ohella myös isiä, uudistuksen myötä mahdollisesti jopa aiempaa useammin.

Tavoite: Uudistus tukee perheiden hyvinvointia.

Pidän tärkeänä, että esitetyssä uudistuksessa *lähtökohtana on lapsi ja lapsen oikeus hoitoon ja hoivaan riippumatta perherakenteesta sekä kaikkien vanhempien hoivaan silloin kun vanhempia on useampi kuin yksi.* Tämä tukee lasten hyvinvointia; tutkimusten mukaan esimerkiksi isien pitämät pidemmät, itsenäiset perhevapaajaksot vahvistavat isän ja lapsen suhdetta.[9]

[6] Närvi, Johanna & Salmi, Minna (2019). Quite an encumbrance? Work-related obstacles to Finnish fathers' take-up of parental leave. Community, Work & Family 22(1), 23–42; Haas, Linda & Hwang, C. Philip (2019). Workplace support and European fathers' use of state policies promoting shared childcare. Community, Work & Family, 22(1), 1-22; Samtleben, Claire ym. (2019). What Helps and What Hinders? Exploring the Role of Workplace Characteristics for Parental Leave Use and Its Career Consequences. *Social Sciences* 8(10): 270.

[7] Närvi, J. (2018) Isä hoitaa – vai hoitaako? Väestökyselyn ja haastattelujen tuloksia isien perhevapaiden käytöstä. Työpaperi 1/2018. Helsinki: THL.

[8] Kelan tilastolliset vuosikirjat; ks. myös Salmi, Minna: Kotihoidon tuen käyttö vähenee edelleen. THL-blogi 16.1.2020. https://blogi.thl.fi/kotihoidon-tuen-kaytto-vahenee-edelleen-pienten-lasten-aidit-entista-useammin-toissa/

[9] O'Brien, M. & Wall, K. (Toim., 2017) Comparative Perspectives on Work-Life Balance and Gender Equality: Fathers on Leave Alone. London: Springer.

Perhevapaiden tasaisemmalla jakamisella on havaittu olevan yhteys myös tasaisempaan työnjakoon sekä tyytyväisyyteen parisuhteissa, mikä tukee vanhempien hyvinvointia.[10]

Esityksen mukainen *nykyistä pidempi ansiosidonnaisella päivärahalla korvattu vanhempainvapaa parantaa perheiden toimeentuloa ja vähentää siten lapsiperheköyhyyttä*. Perhevapaalla olevien vanhempien joukossa kokemukset toimeentulon riittämättömyydestä ovat selvästi yleisempiä kuin esimerkiksi kolme vuotta täyttäneiden lasten vanhemmilla.[11]

Tavoite: Perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia perhevapaiden pitämisessä lisätään.

Pidän sekä vanhempien ansiotyön ja lastenhoidon yhteensovittamisen että sukupuolten tasa-arvon kannalta hyvänä, että vanhempainvapaan käyttömahdollisuus ulotetaan lapsen kaksivuotispäivään kaikille vanhemmille, nykyjärjestelmästä poiketen siis myös äideille. Koska kotihoidon tuki säilyy entisellään ja sitä on mahdollista käyttää, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta, myös *vanhempainvapaan käytön voisi kuitenkin ulottaa lapsen kolmevuotispäivään saakka*. Noin kahdessa viidestä perheestä lasta hoidetaan kotihoidon tuella vielä kaksivuotispäivän jälkeenkin, ja lähes aina kotihoidon tuella on äiti[12], mikä hankaloittaa isän jäämistä omalle vanhempainvapaajaksolleen. Isien vanhempainvapaan jälkeen pidettävän isyysvapaakiintiön käyttö yleistyi Suomessa selvästi etenkin vuoden 2013 uudistuksen jälkeen, jolloin isyysvapaan käyttömahdollisuus ulotettiin aiemmasta vuodesta ja neljästä kuukaudesta lapsen kaksivuotispäivään. Merkittävä osa (71 %) isistä piti vuonna 2016 tehdyssä kyselyssä isyysvapaan myöhentämismahdollisuutta tärkeänä sille, että he itse pitivät vapaan.[13] Jos vanhempainvapaan käyttö olisi mahdollista lapsen kolmevuotispäivään saakka, isät saattaisivat käyttää enemmän vanhempainvapaata myös perheissä, joissa äiti käyttää pitkään kotihoidon tukea. Isän vanhempainvapaa lapsen koko hoitojakson lopussa ennen mahdollista varhaiskasvatukseen siirtymistä lyhentäisi myös äitien pisimpiä kotihoidon tukijaksoja.

Osa-aikatyö nykyistä paremmalla korvauksella eli mahdollisuus käyttää ansiosidonnaista vanhempainpäivärahaa ja vanhempainvapaata osa-aikaisesti on lapsiperheiden toimeentulon kannalta hyvä asia, jos vanhempia halutaan kannustaa osa-aikaiseen ansiotyöntekoon. Sukupuolten tasa-arvon edistämisen kannalta riskinä tosin on, että osa-aikatyötä tekevät yleensä lähinnä äidit. *Osa-aikaisen vanhempainvapaan seurauksia äitien ja isien osa-aikatyölle on kuitenkin vaikea arvioida*. Nykyisellään äidit useimmiten pitävät vanhempainvapaat lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana, kun taas isät pitävät itsenäistä isyysvapaataan myöhemmin. Vanhemmat ovat tutkimuksissa pitäneet kokoaikaista vapaata osa-aikaista parempana etenkin pienen lapsen kohdalla.[14] Jos äidit käyttävät jatkossakin vanhempainvapaansa kokoaikaisena lapsen ollessa alle vuoden ikäinen, on mahdollista, että osa-aikaista vanhempainvapaata käyttävätkin juuri isät, jotka pitävät vapaansa myöhemmin esimerkiksi lapsen varhaiskasvatuksessa aloituksen yhteydessä. Osa isistä voi myös puuttuvien tai hankalien sijaisjärjestelyiden vuoksi kokea osa-aikaisen poissaolon työstä helpommaksi kuin kokoaikaisen. Tosin esimerkiksi norjalaisessa tutkimuksessa huomattiin, että osa-aikaisena pidetyt vapaat vahvistivat isien roolia lapsen toissijaisina hoitajina,

[10] Lidbeck, M. & Bernhardsson, S. (2019). Having it all – perceived coparenting quality and work-family balance in the context of parental leave. Community, Work & Family; Duvander, A ym. (2017). Fathers on Leave Alone in Sweden: Toward More Equal Parenthood? Teoksessa O'Brien, M & Wall, K (toim.) Comparative Perspectives on Work-Life Balance and Gender Equality. Fathers on Leave Alone. London: Springer.

[11] Salmi, Minna ym. (2016). Köyhyys, toimeentulo ja hyvinvointi lapsiperheissä. Teoksessa Sakari Karvonen & Minna Salmi (toim.): Lapsiköyhyys Suomessa 2010-luvulla. THL,Työpaperi 30, 13–44.

[12] Närvi, Johanna (2017). Äitien perhevapaat ja osallistuminen työelämään. Teoksessa M. Salmi & J. Närvi (toim.): Perhevapaat, talouskriisi ja sukupuolten tasa-arvo. Raportti 4/2017. Helsinki: THL; Kelan tilastolliset vuosikirjat

[13] Närvi, J. (2018) Isä hoitaa – vai hoitaako? Väestökyselyn ja haastattelujen tuloksia isien perhevapaiden käytöstä. Työpaperi 1/2018. Helsinki: THL.

[14] Salmi, Minna ym. (2017). Osa-aikaisten perhevapaiden ja osa-aikatyön käyttö, mahdollisuudet ja esteet. Teoksessa M. Salmi & J. Närvi (toim.): Perhevapaat, talouskriisi ja sukupuolten tasa-arvo. Raportti 4/2017. Helsinki: THL

kun vapaita ei pidetty niinkään lapsen kuin työn ehdoilla, työaikaa oli vaikea rajata ja työ pääsi valtaamaan aikaa perheeltä.[15]

Lakiesityksessä lisätään myös merkittävästi vanhempien mahdollisuuksia käyttää vanhempainpäivärahaa useissa ja lyhyissäkin pätkissä. *Joustavuuden lisääminen on tärkeää etenkin muille kuin perinteisessä jatkuvassa palkkatyösuhteessa työskenteleville*: yrittäjille, itsensätyöllistäjille sekä erilaisissa pätkätyösuhteissa työskenteleville, jotka voivat nykyistä paremmin yhdistää lapsenhoitoa vanhempainvapaalla työntekoon sen lyhentämättä käytettävissä olevien vanhempainvapaiden kokonaisuutta. Se, etteivät vanhempainpäivärahapäivät kulu työssäolopäiviltä, voi houkutella ottamaan vastaan esimerkiksi lyhyitä työkeikkoja ja siten pitää yllä etenkin äitien sidosta työelämään, mikä voi helpottaa myöhempää työllistymistä. *Työsuhteessa olevat ovat sen sijaan uudistuksessa merkittävästi heikommassa asemassa*, sillä työsopimuslaki rajaa esityksessä käytettävissä olevien vanhempainvapaajaksojen määrää ja pituutta (korkeintaan neljä vähintään 12 päivän jaksoa) sairausvakuutuslakia tiukemmin. Työsuhteessa olevien mahdollisuudet tätä laajempiin joustoihin riippuvat siis osittain työnantajasta.

Tavoite: Uudistus toteutetaan siten, että se kohtelee tasa-arvoisesti kaikkia, myös monimuotoisia perheitä ja huomioi yrittäjyyden eri muodot.

Pidän tärkeänä, että esitetyssä uudistuksessa on otettu lähtökohdaksi lapsen oikeus hoitoon ja hoivaan riippumatta perhemuodosta, esimerkiksi siitä, kuinka monta vanhempaa lapsella on tai mitä sukupuolta he ovat. Yhden vanhemman perheissä vanhemman oikeus kaikkiin vanhempainrahapäiviin vähentää yksinhuoltajien köyhyysriskiä. Mahdollisuus siirtää vapaata myös vanhempien puolisoille tuo lapsenhoitojärjestelyihin joustoa ja turvaa lapsen ja häntä hoitavien aikuisten läheisen suhteen kehittymistä esimerkiksi uusperheissä tai perheissä, joissa lapsella on useampia sosiaalisia vanhempia.

Lopuksi: *Lakiesitys on merkittävä uudistus koko perhevapaajärjestelmään, ja siksi on tärkeää jatkossa tutkimuksen avulla seurata, miten uudistus toteuttaa sille asetettuja tavoitteita.* Kelan tilastoinnissa olisi hyvä huomioida lakiesityksen mukaisten päivärahojen ja vapaiden käytön vertailtavuus nykyiseen järjestelmään esimerkiksi terminologian osalta. Rekisterien ja tilastojen ohella tarvitaan myös tarkempaa tutkimustietoa esimerkiksi esitetyn uudistuksen seurauksista eri väestöryhmien perhevapaiden käytölle tai työpaikkojen käytännöille.

Erikoistutkija, yhteiskuntat. toht. Johanna Närvi

[15] Brandth, Berit & Kvande, Elin (2016). Fathers and flexible parental leave. Work, employment and society 30(2), 275–290